

L9-1150. IPM strategi och effekt i höstvetete 2021-2023

Syftet med försöksserien har varit att belysa effekter och samspel av:

- sorter
- bekämpningsintensitet
- såtidpunkter.

Detta för att ta fram underlag för rådgivning enligt integrerat växtskydd, IPM.

L9-1150 IPM strategi och effekt i höstvetete

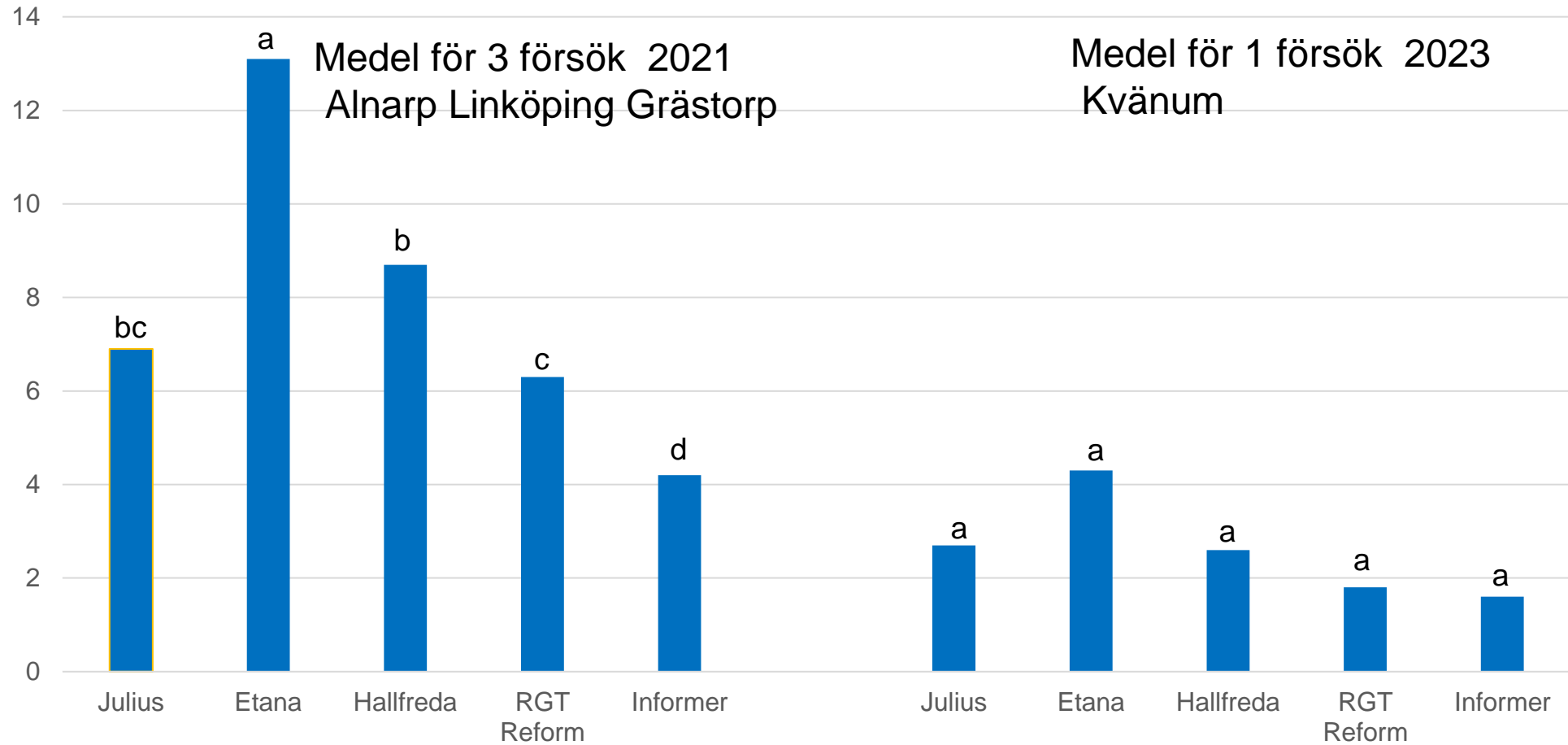
Faktor 1 Sort	Faktor 2 Svampbehandling	Faktor 3 Såtidpunkt
1 Julius	A Obehandlat	I Normal
2 Etana	B 0,5 Revystar XL DC 39-45	II Ca 14 dagar senare
3 Hallfreda	C 0,5 Revystar XL DC 39-45 + 0,33 Prosaro DC 59	
4 RGT Reform	D 0,33 Folicur Xpert DC 31 + 0,5 Revystar XL DC 39-45 + 0,33 Prosaro DC 59	
5 Informer		

Försöksserien 2021-2023

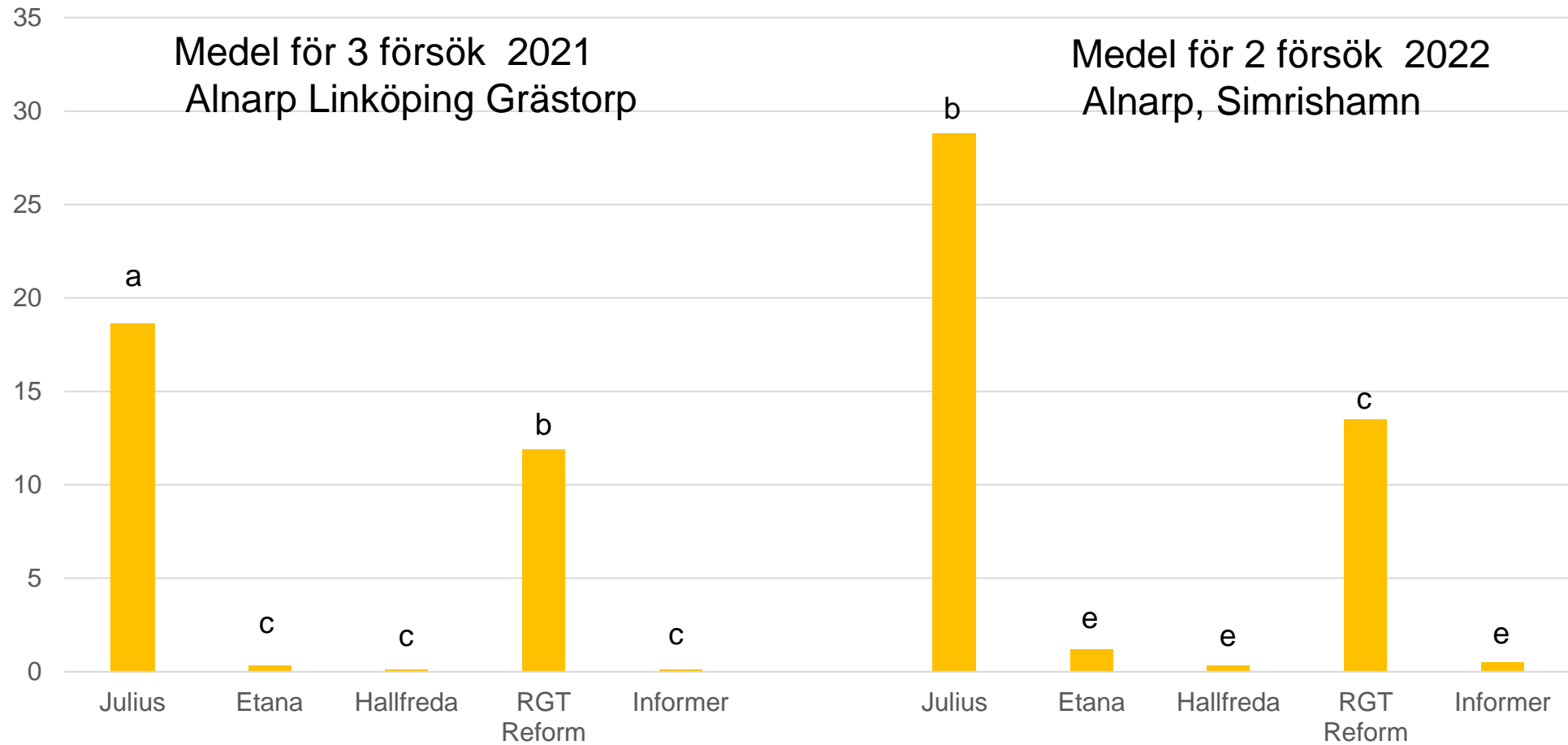
Varje år två försök i Skåne, ett i Västergötland och ett i Östergötland

År	Plats	Kommentar
2021	Alnarp Simrishamn Linköping Grästorp	Kasseras
2022	Lund Simrishamn Linköping Grästorp	Svampbekämpning DC 59 ej utförd Kasserat, Kunde ej sås
2023	Lund Simrishamn Linköping Grästorp	Dröste vid skörd så skörden är exkluderad

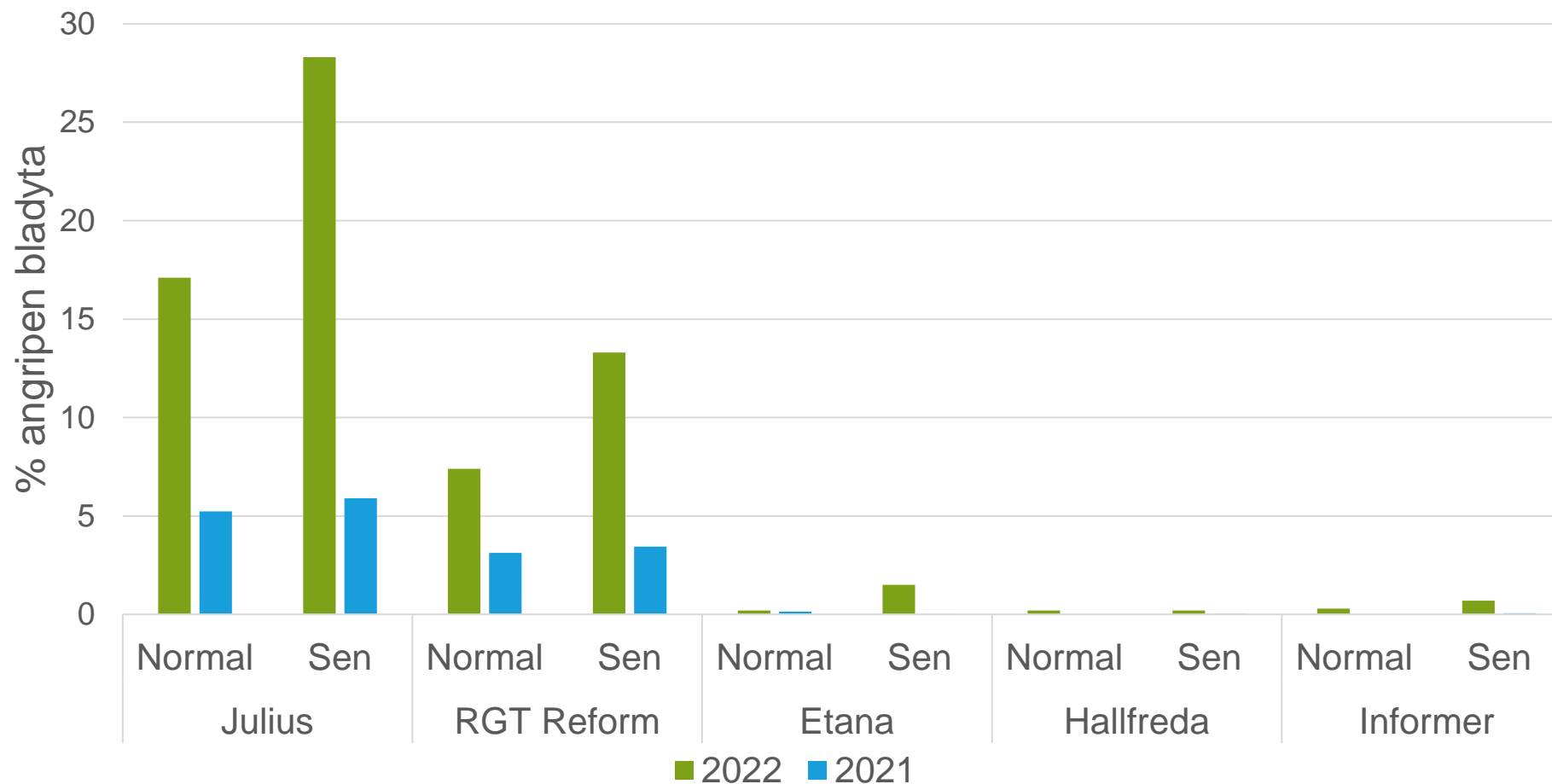
Svartpricksjuka - % Angripnen bladyta

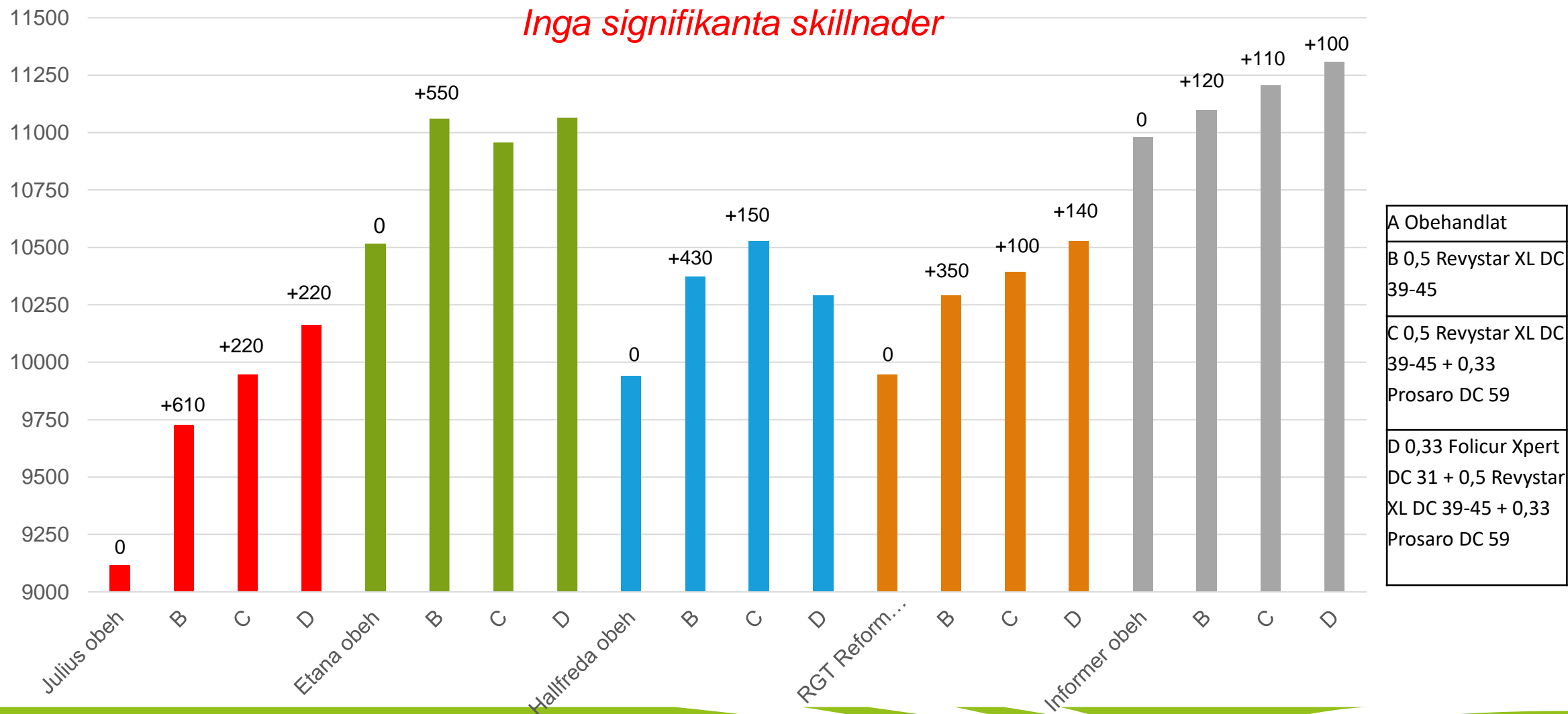
Gulrost - % Angripen bladyta

Angrepp av gulrost i de olika sorterna vid olika såtidpunkter 2021 och 2022

Skörd och merskörd för de olika bekämpningarna sortvis (kg/ha) 2021-2023 medeltal 8 försök

Slutsatser

L9-1150. IPM strategi och effekt i höstvetete (2021-2023)

- Gulrost och svartpricksjuka har dominerat
- Behov av svampbekämpning beror på årsmån och sort
- Minst merskörd för bekämpning i Informer och mest i Julius
- Informer och Etana har presterat bäst
- Ingen skillnad mellan en och flera behandlingar om det inte finns gulrost tidigt
- Sen sådd ger starkare angrepp av gulrost i gulrostkänsliga sorter
- En sort som har god motståndskraft mot olika sjukdomar innebär både bättre ekonomi och lägre miljöbelastning genom mindre behov av svampbekämpning
- Att välja en frisk sort som avkastar bra har visat sig vara en av de viktigaste förebyggande åtgärderna inom integrerat växtskydd

Artikel i försöksrapport SVERIGEFÖRSÖKEN 2023

IPM strategi och effekt i höstvete L9-1150

Anna Gerdtsson

anna.gerdtsson@jordbruksverket.se

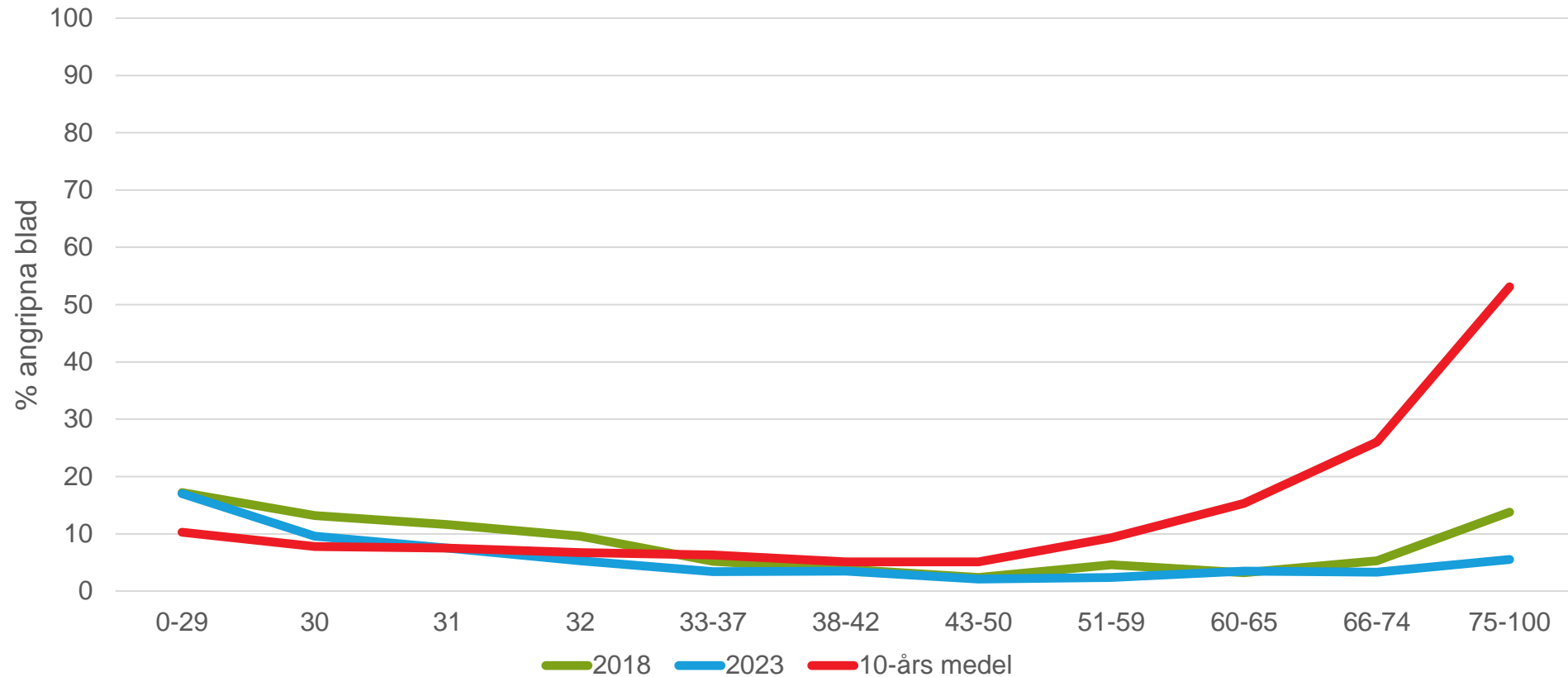
Camilla Broms

camilla.broms@jordbruksverket.se

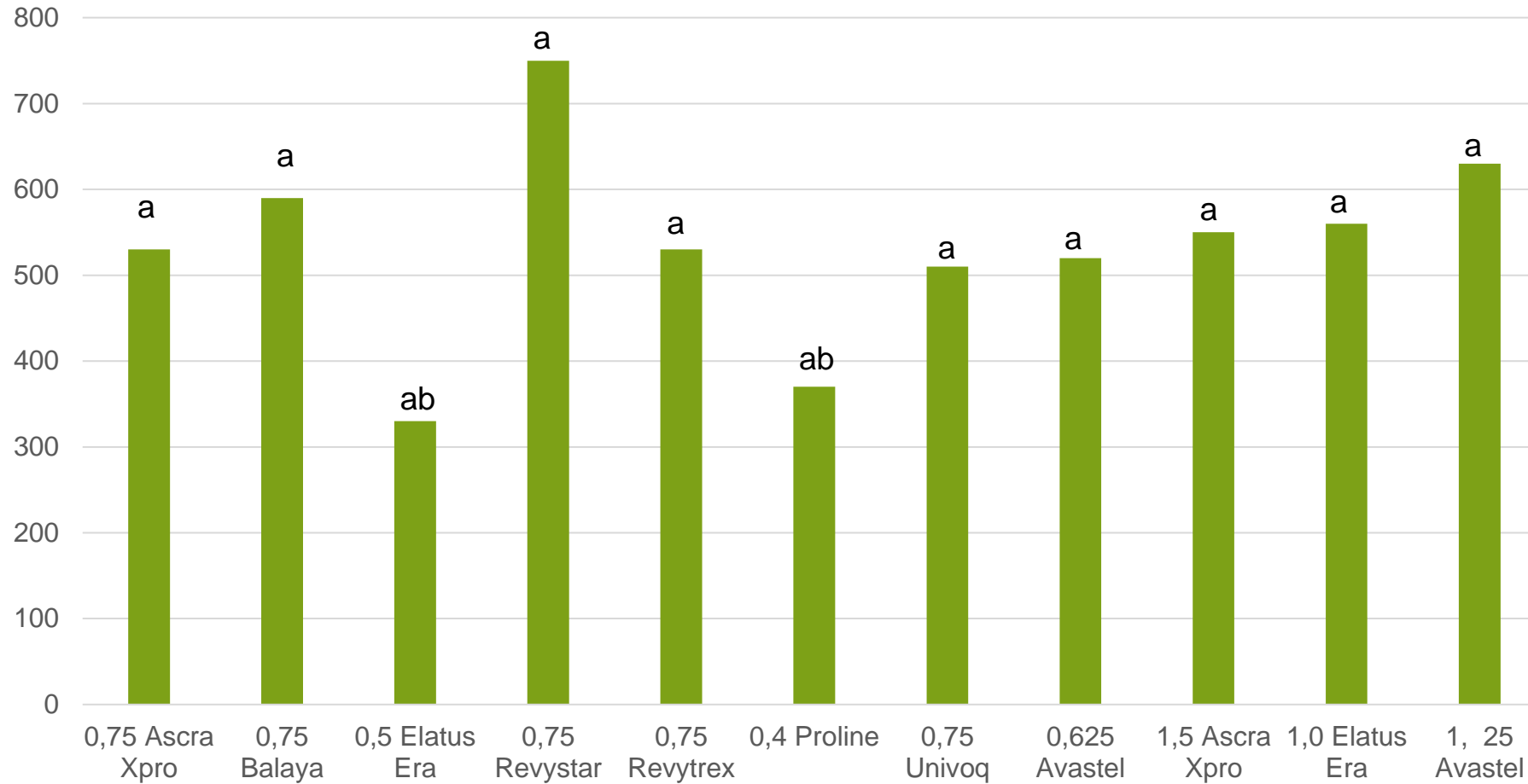
Kerstin Wahlquist

kerstin.wahlquist@hushallningsallskapet.se

Angrepp svarpricksjuka och vetets bladfläcksjuka i höstvetete i Svea och ÖSF

L9-1040 Linköping 2023. Merskörd för behandling

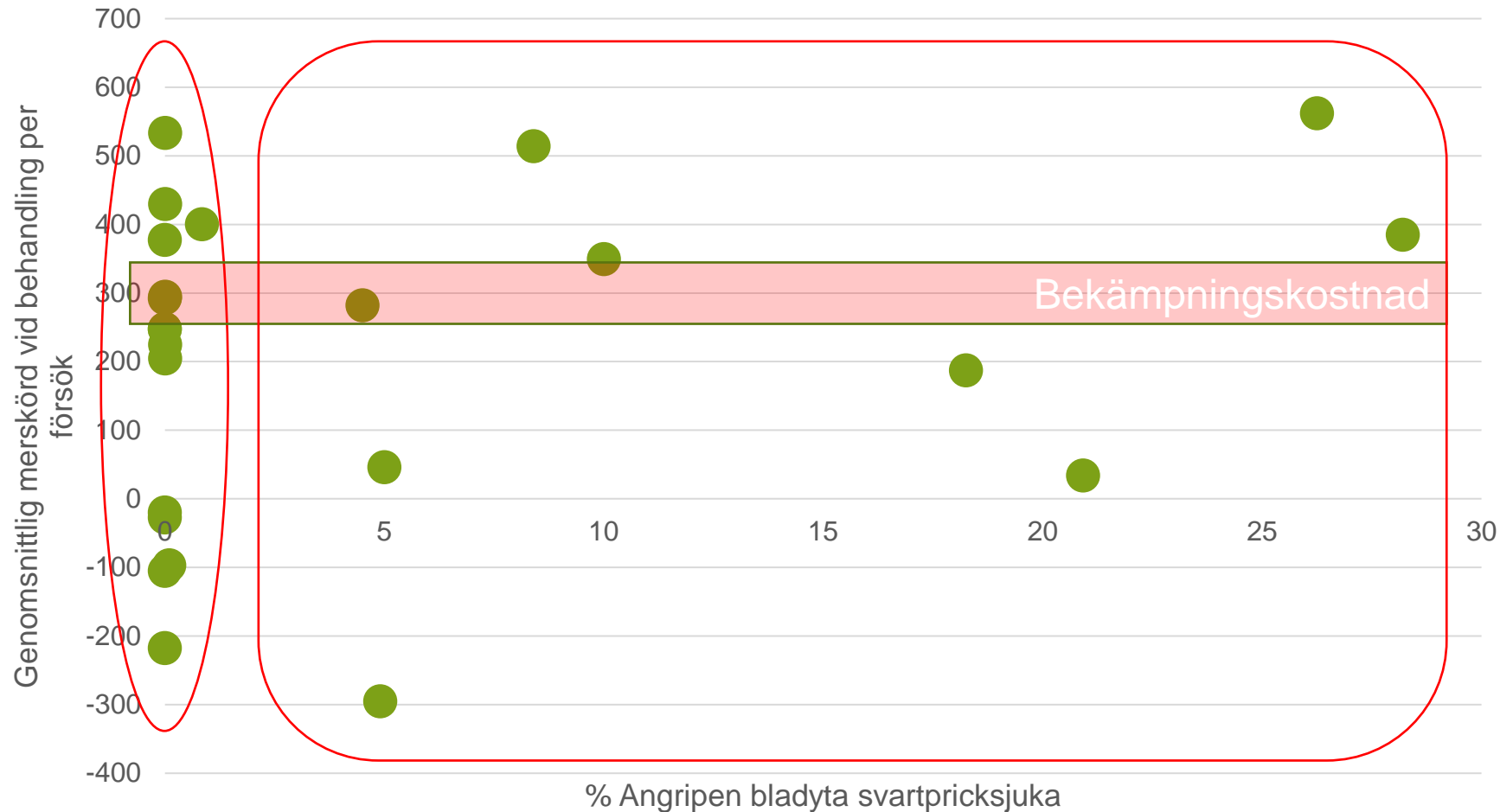

KWS Kerrin
ff Höstraps

Snittmerskörd
530 kg/ha
(330-750 kg)

Inga angrepp
registrerade

Genomsnittlig merskörd i höstveteförsök 2023 och angreppsnivå

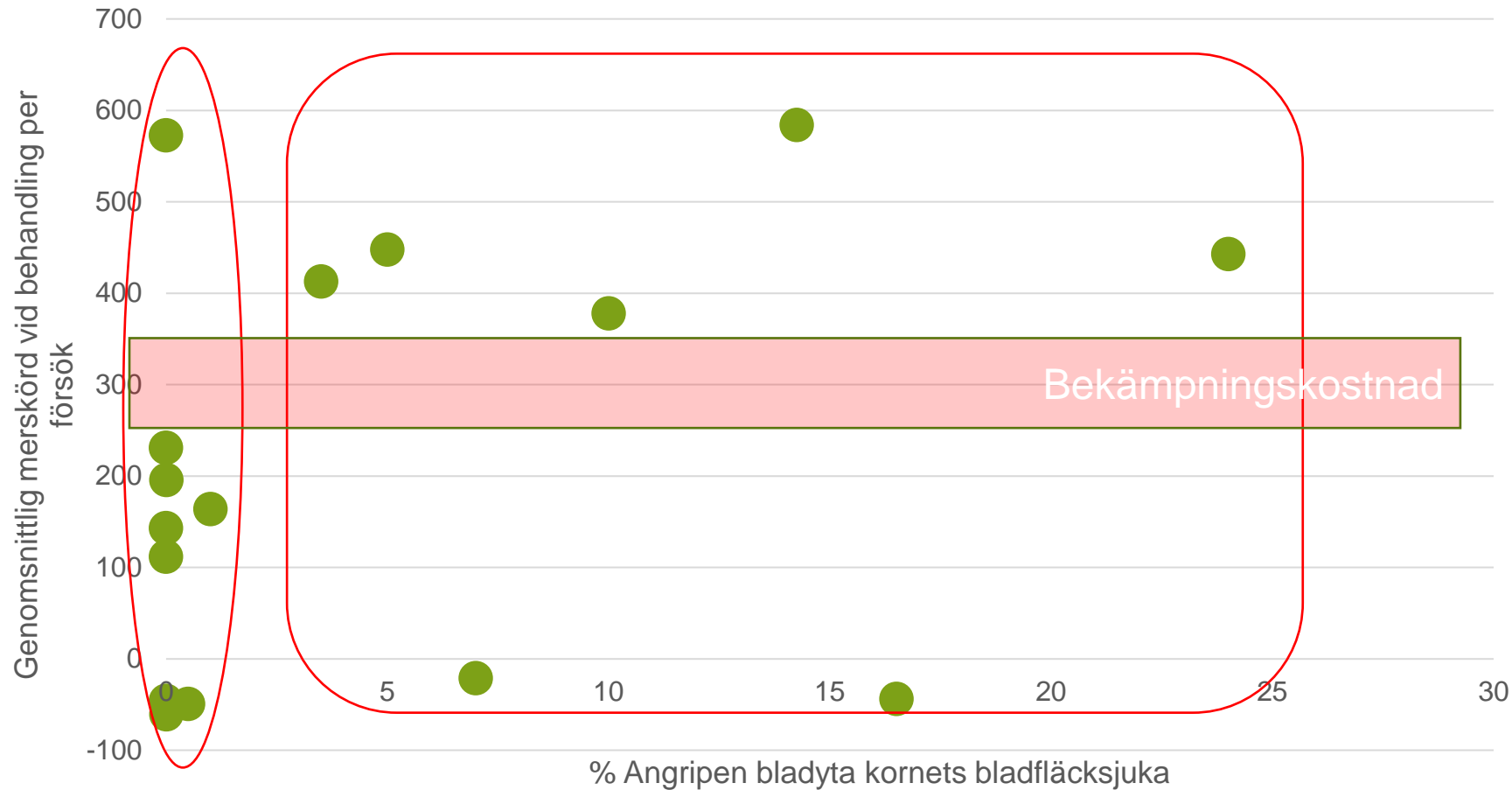
Merskörd utan
angrepp: 185 kg

Netto för Ascra 0,75
vid 2 kr : -180 kg
vid 3 kr: -80 kg

Merskörd med
angrepp: 230 kg

Netto för Ascra 0,75
vid 2 kr : -135 kg
vid 3 kr: -30 kg

Genomsnittlig merskörd i kornförsök 2023 och angreppsnivå

Merskörd utan
angrepp: 140 kg

Netto för Priaxor 0,75
vid 2 kr : -205 kg
vid 3 kr: -110 kg

Merskörd med
angrepp: 315 kg

Netto för Priaxor 0,75
vid 2 kr : -30 kg
vid 3 kr: +65 kg

Försök utan angrepp

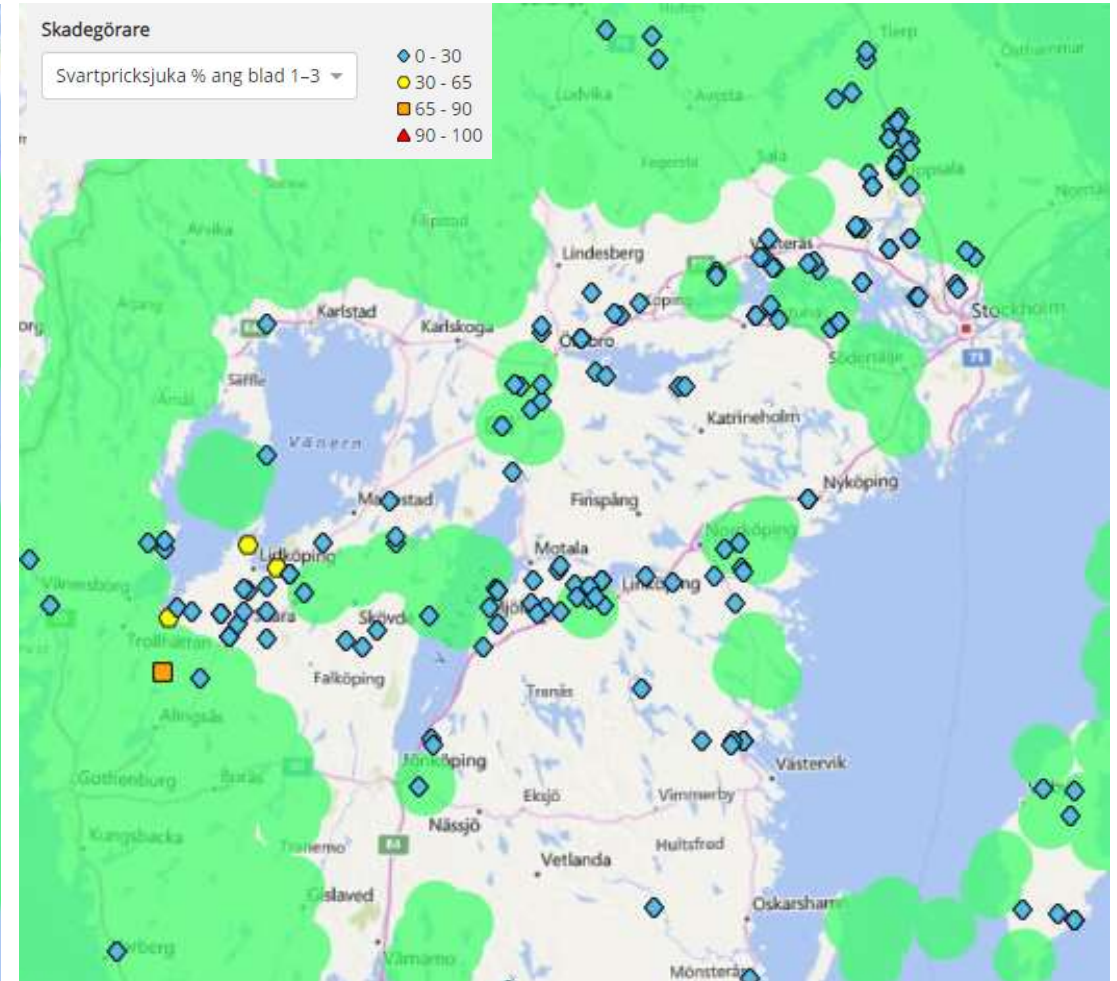
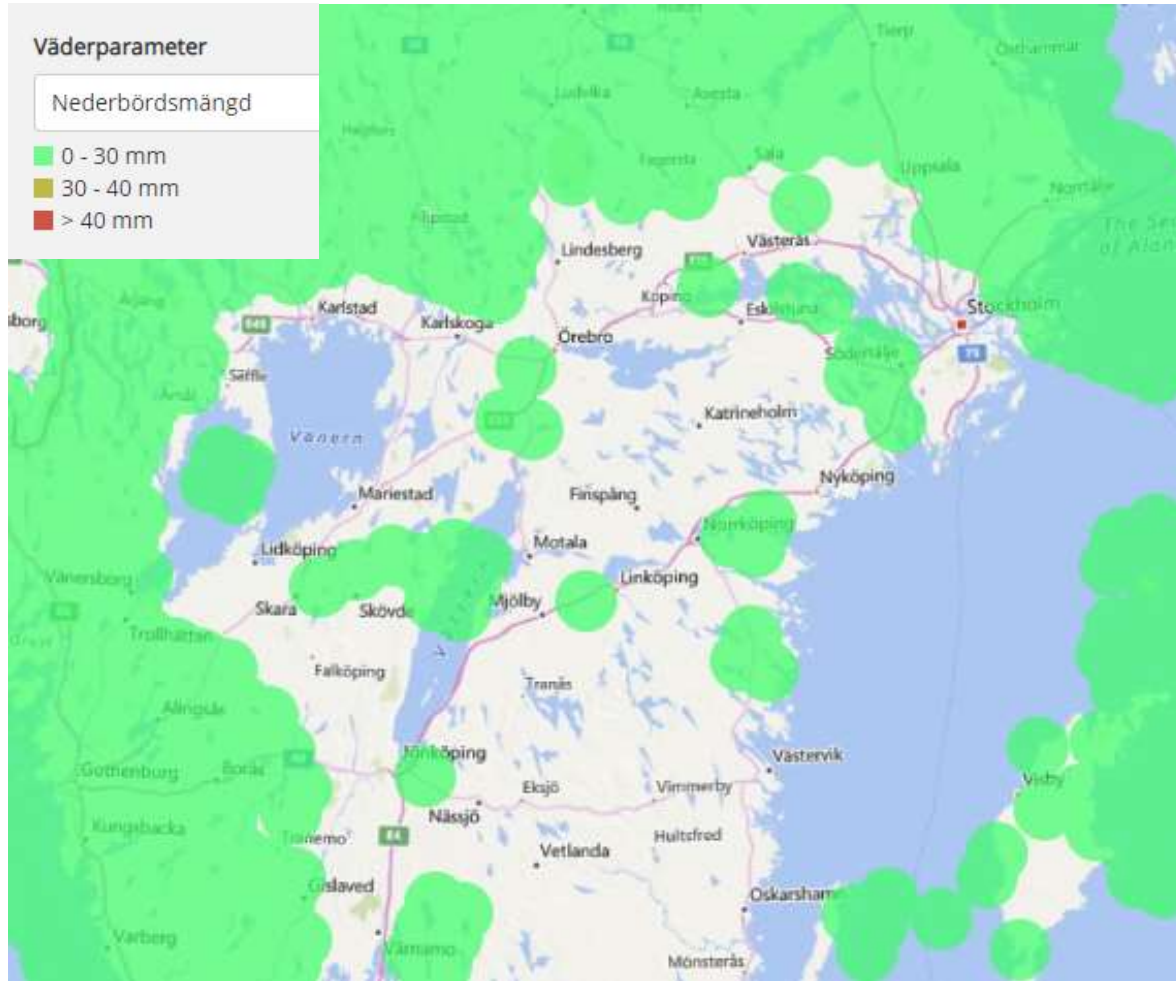
- Medelmerskörd 2023 i försök utan synbara angrepp
  - Höstvete 185 kg
  - Vårkorn 140 kg
- Netto
  - Höstvete: -80 till -180 kg
  - Vårkorn: -110 till -205 kg

- Produkter är registrerade mot skadegörare och ej för andra ändamål
- Behandlingar ger selektion för resistent skadegörare

Begränsa användningen och undvik onödiga behandlingar!

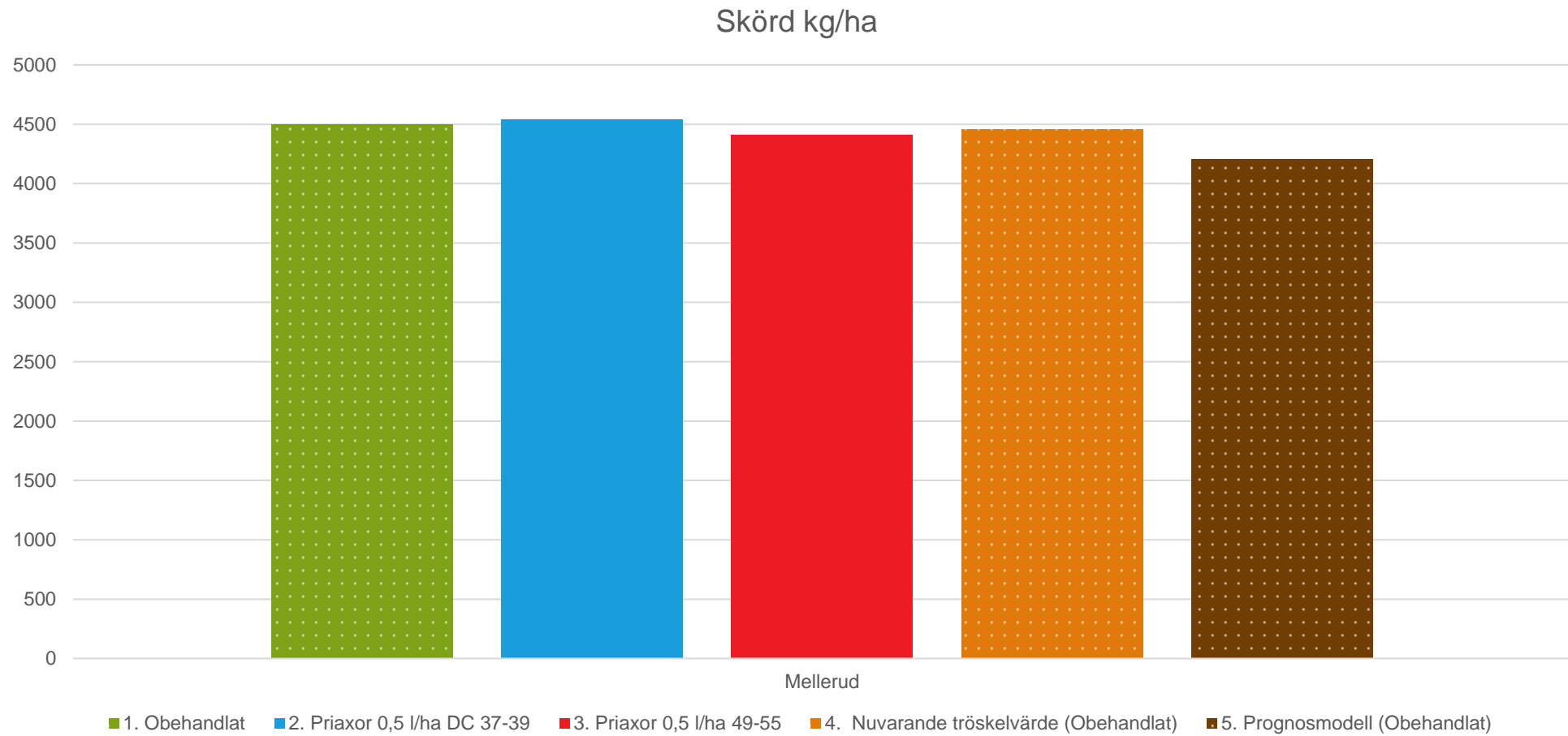
Prognosmodell baserad på nederbörd från Dc 32 (22/5), samt angrepp 27/6

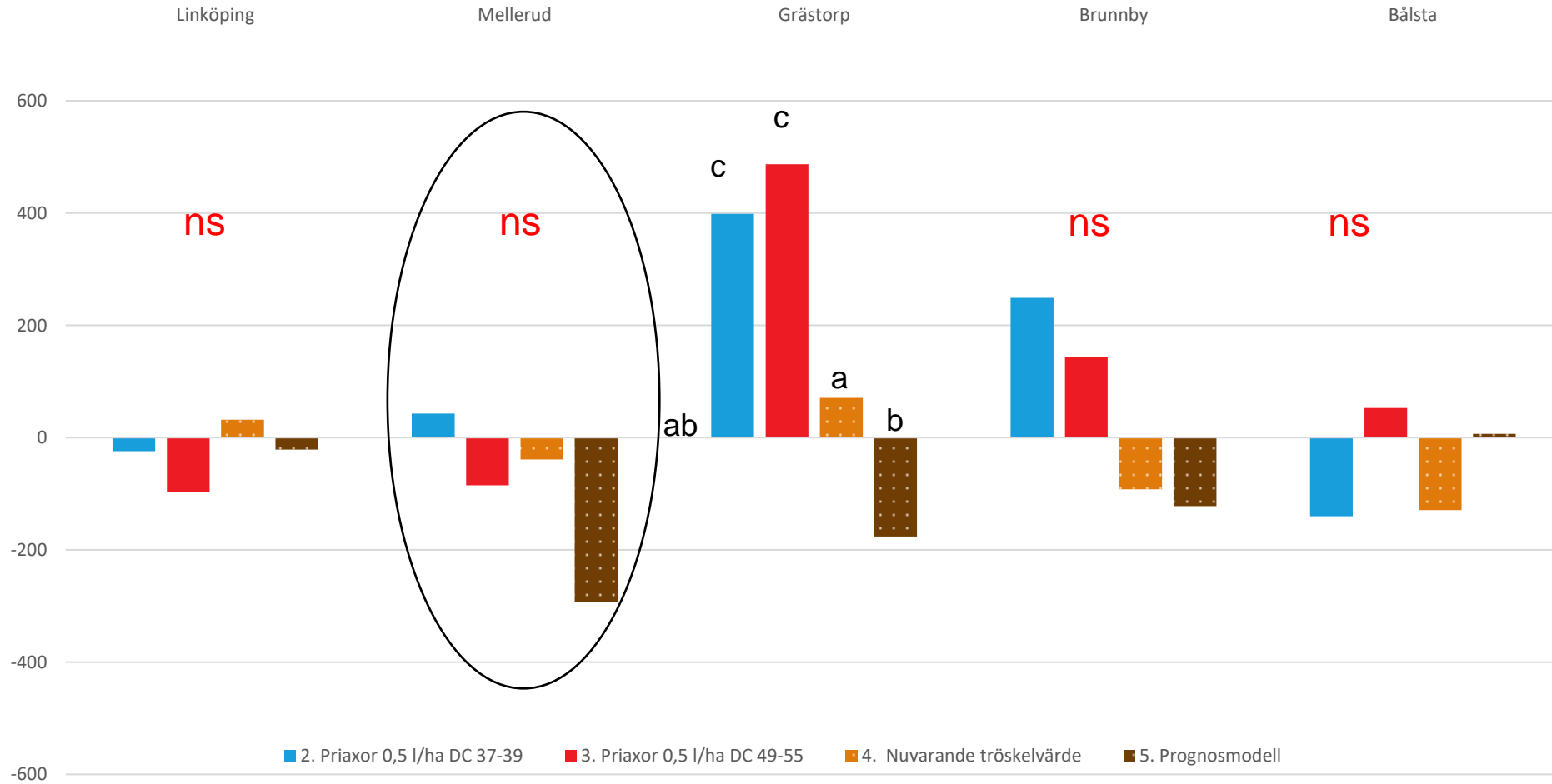
Vilken skillnad!
eller
Vilken skillnad?

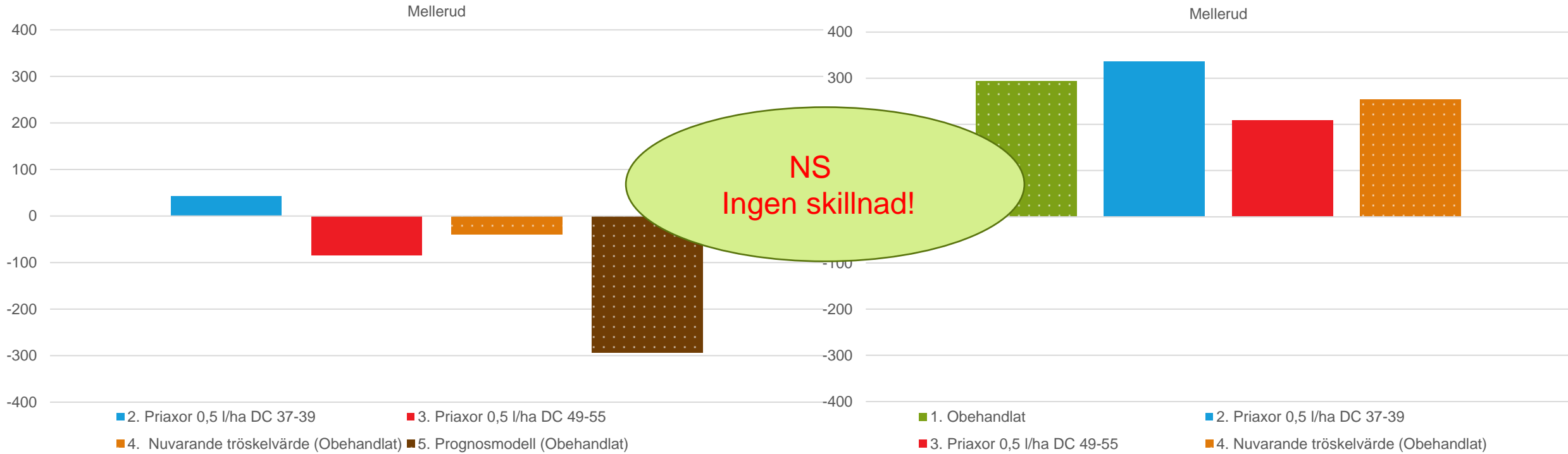

L9-4041 2023

Merskördar

L13-4051 Bladlöss i vårstråsäd

Syftet med försöken var att undersöka effekterna på lågt sittande löss, d.v.s. när en stor del av lössen sitter på stråbaserna och under markytan

L13-4051 Bladlöss i vårstråsäd

- Två s.k. akutförsök genomfördes, ett i vårkorn i Östergötland och ett i havre i Västra Götaland
- Alla preparat med registrering togs med för att få tillräckligt med led
- Försöken bekämpades när tröskelvärdet för bekämpning var uppnått
- Vid bekämpningstillfället hade lössen börjat krypa uppåt i beståndet på båda platserna.

L13-4051 Blادلöss i vårstråsäd

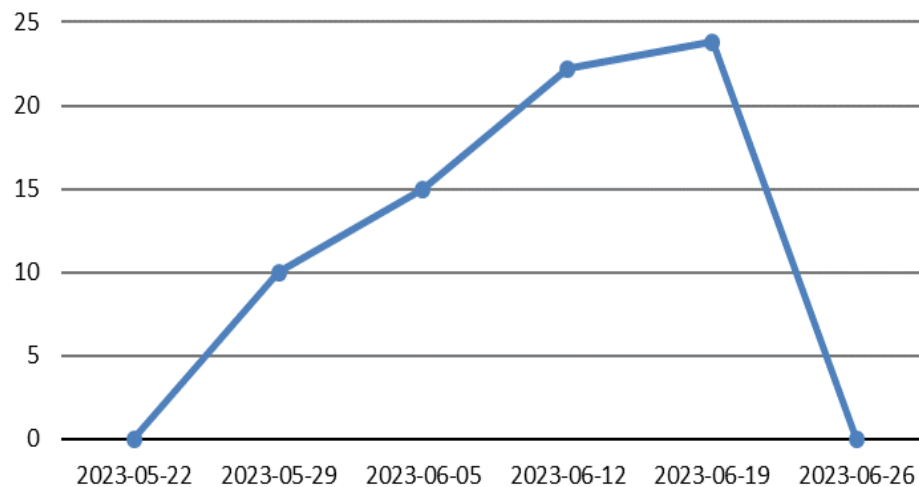
Behandling	Dos	Utvecklingsstadium, DC	Finansiär
1. Obehandlat			SLF
2. Teppeki	0,14 kg/ha	*	SLF
3. Mavrik	0,2 l/ha	*	SLF
4. Nexide	0,05 l/ha	*	SLF

*Vid uppnådd bekämpningströskel, bekämpning utfördes vid DC 37 i vårkornet i Östergötland och vid DC 59 i havren i Västra Götaland

Utveckling av löss i prognosrutan på försöksplatserna

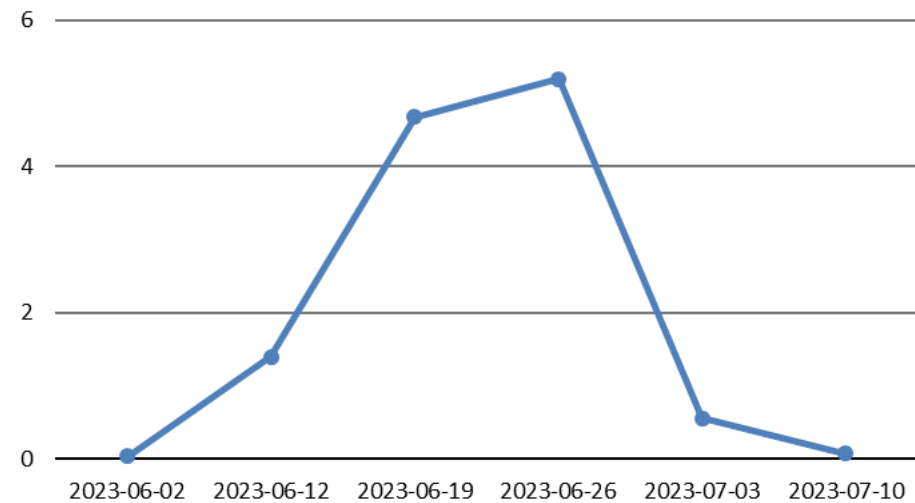
Vårkorn, Östergötland

Löss/strå

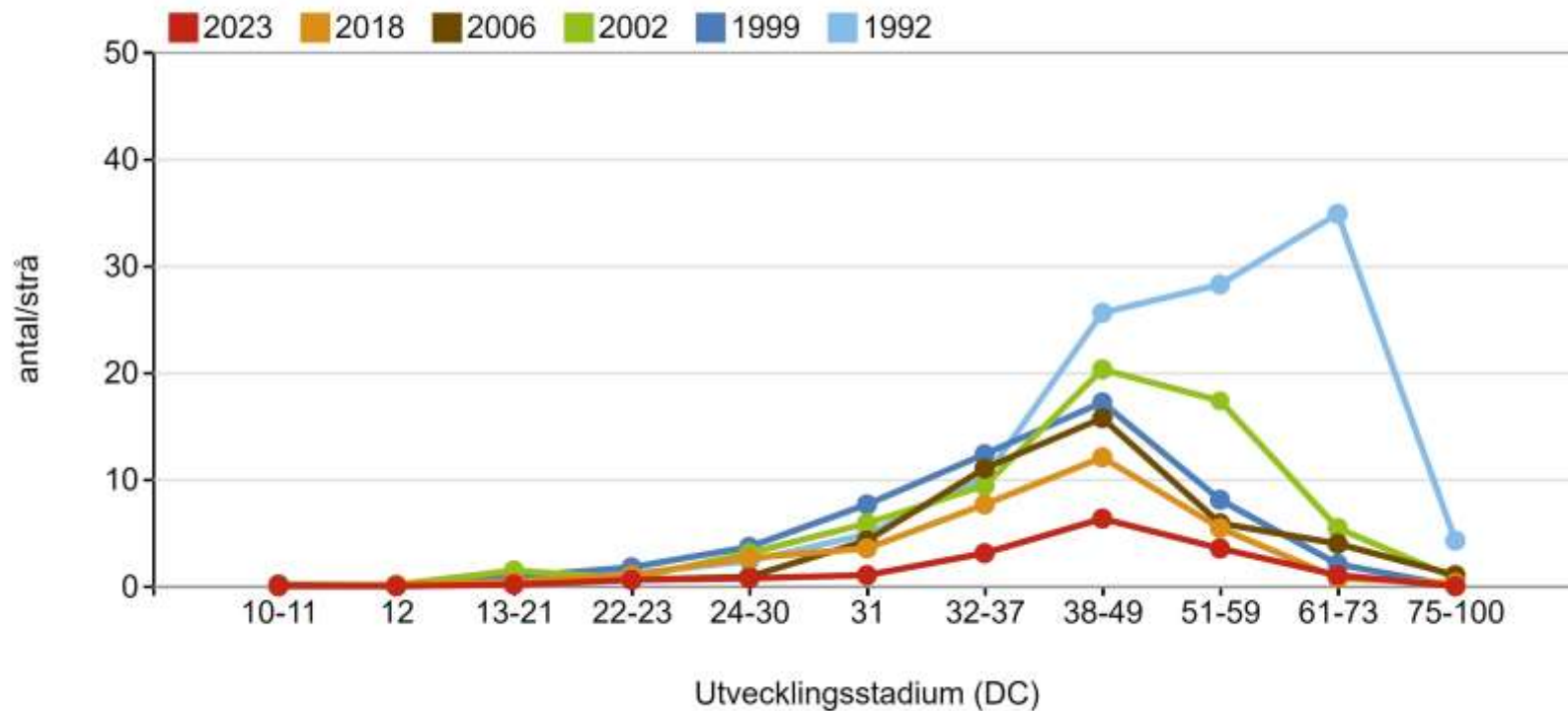
Havre, Västra Götaland

Löss/strå

Populationsutveckling under bladlusår

Vårkorn i Södermanlands län, Örebro län, Östergötlands län, Stockholms län, Uppsala län, Västmanlands län, Dalarnas län och Gävleborgs län. Havrebladlus antal/strå

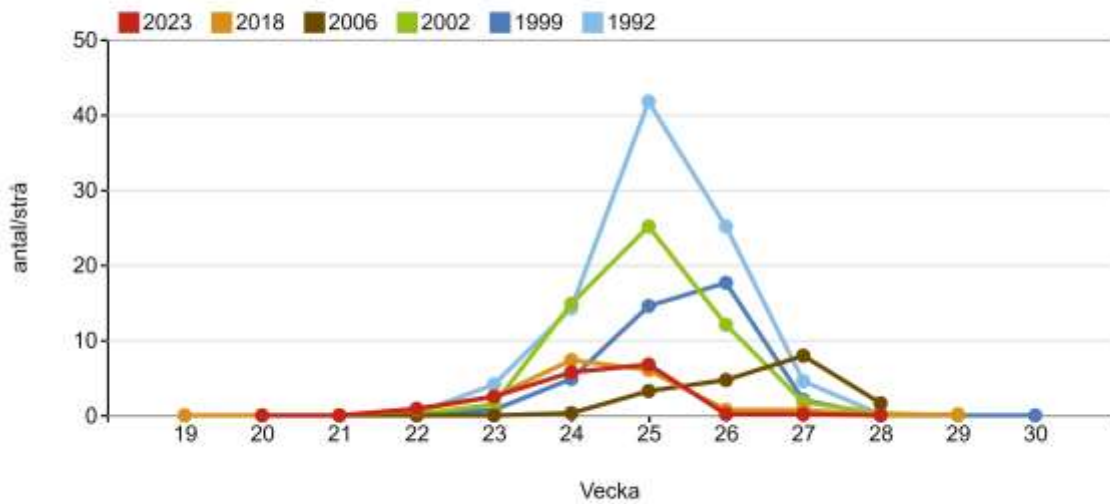

Populationsutveckling under bladlusår

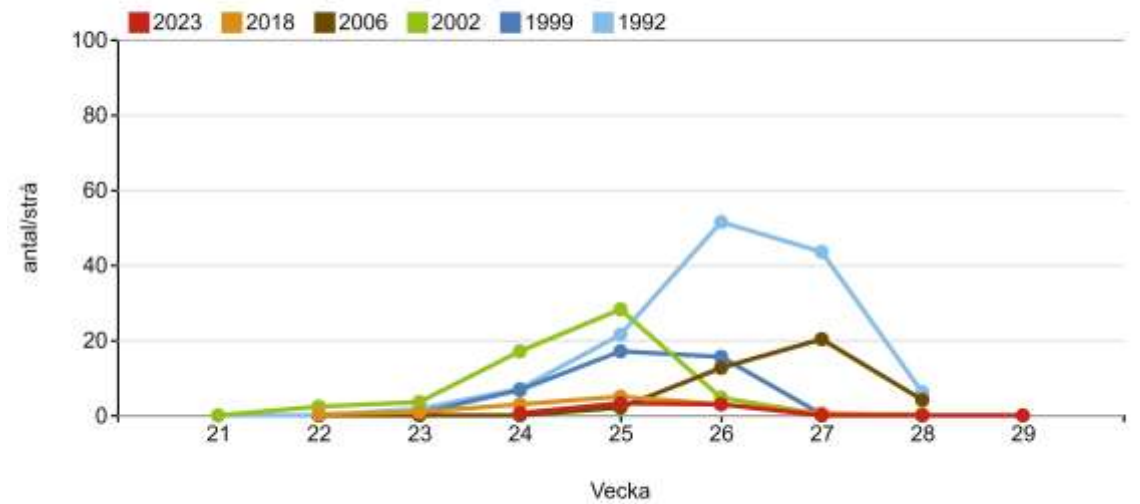
Vårkorn, Östergötland

Vårkorn i Östergötlands län. Havrebladlus antal/strå

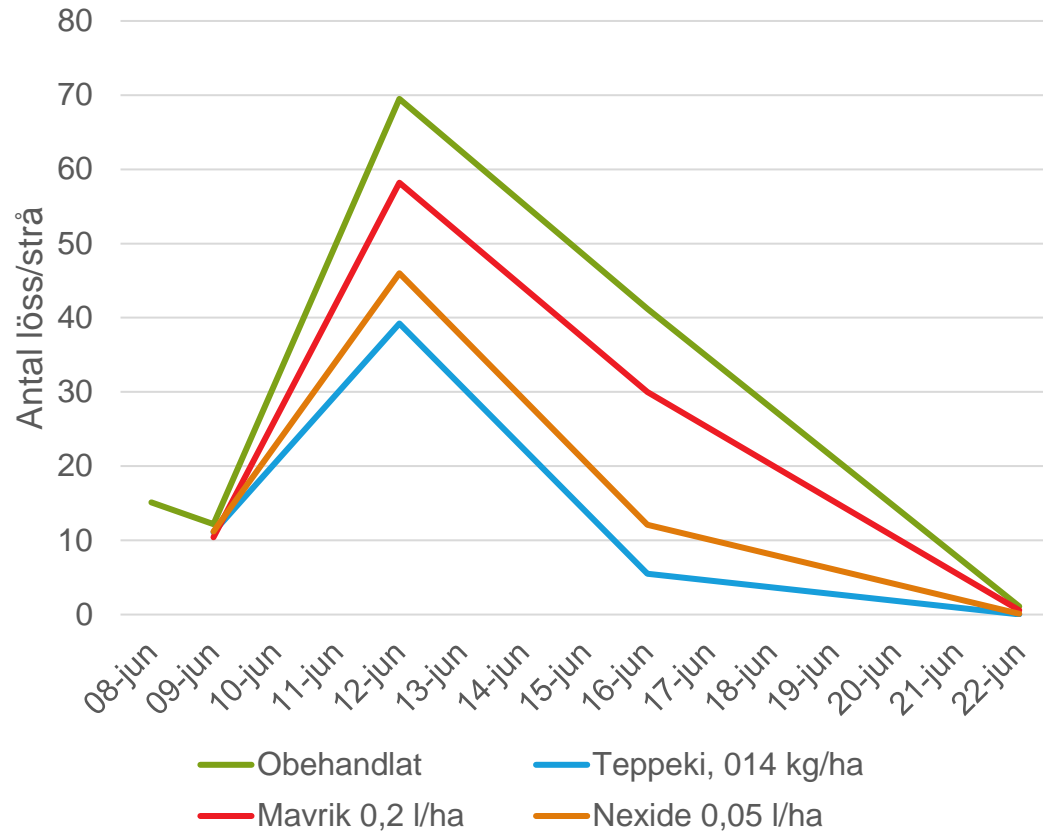
Havre, Uppsala och Västmanland

Havre i Uppsala län och Västmanlands län. Havrebladlus antal/strå

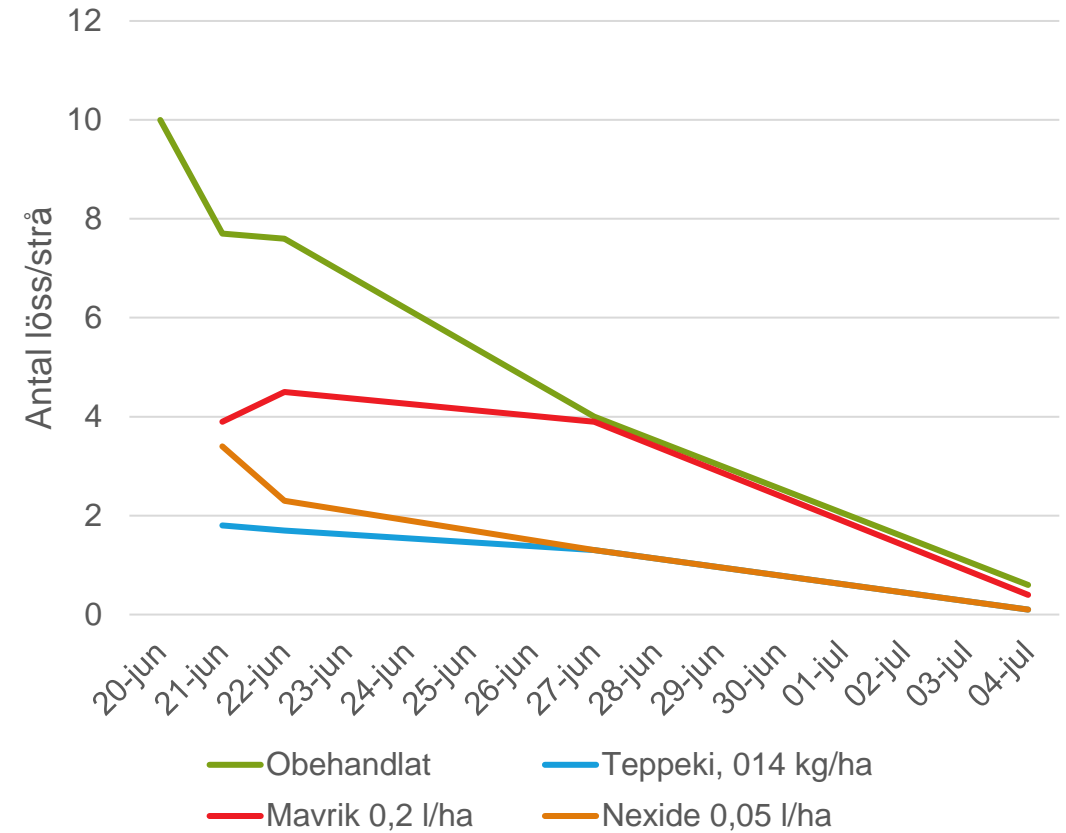

L13-4051 Graderingsresultat

Östergötland

Västra Götaland

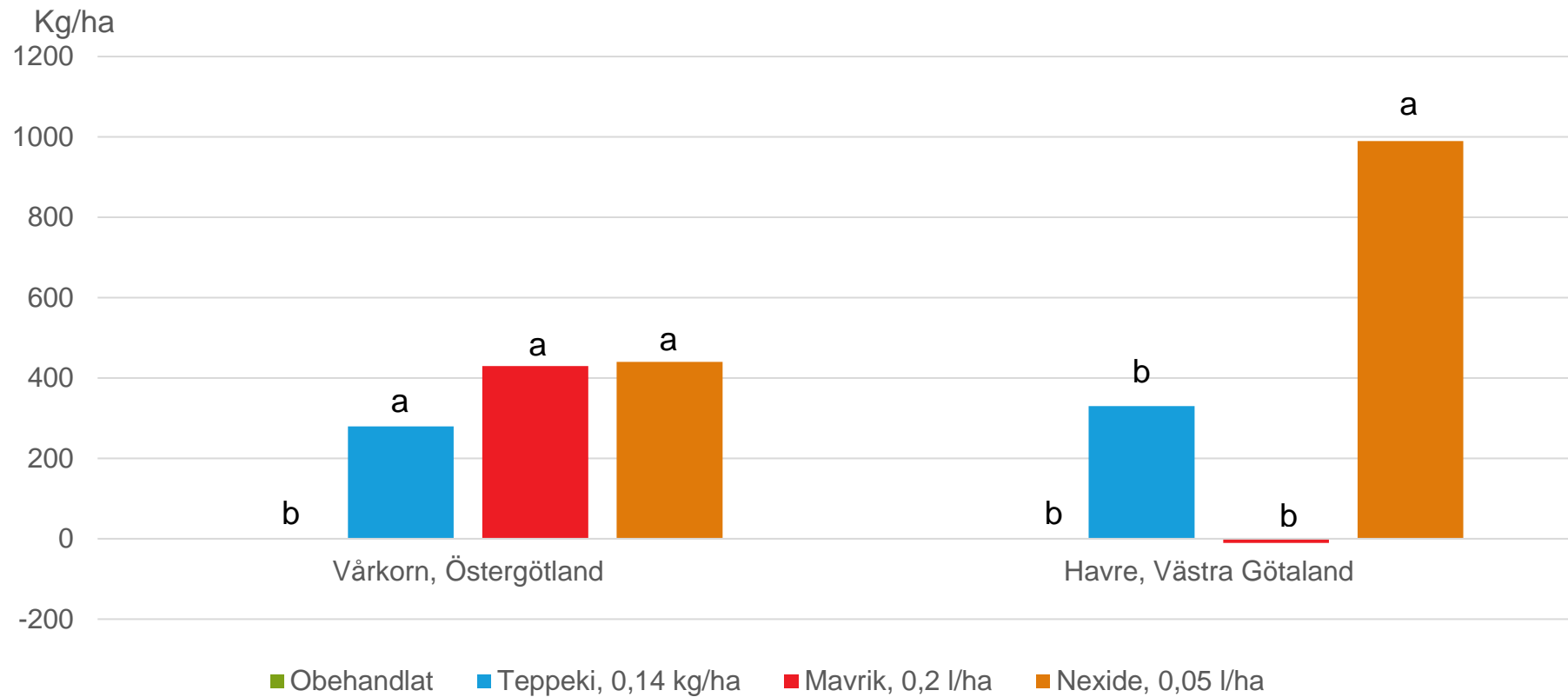

L13-4051 Grundskörd och merskörd

Grundskörd

Vårkorn, Östergötland 3730 kg/ha

Havre, Västra Götaland 4240 kg/ha

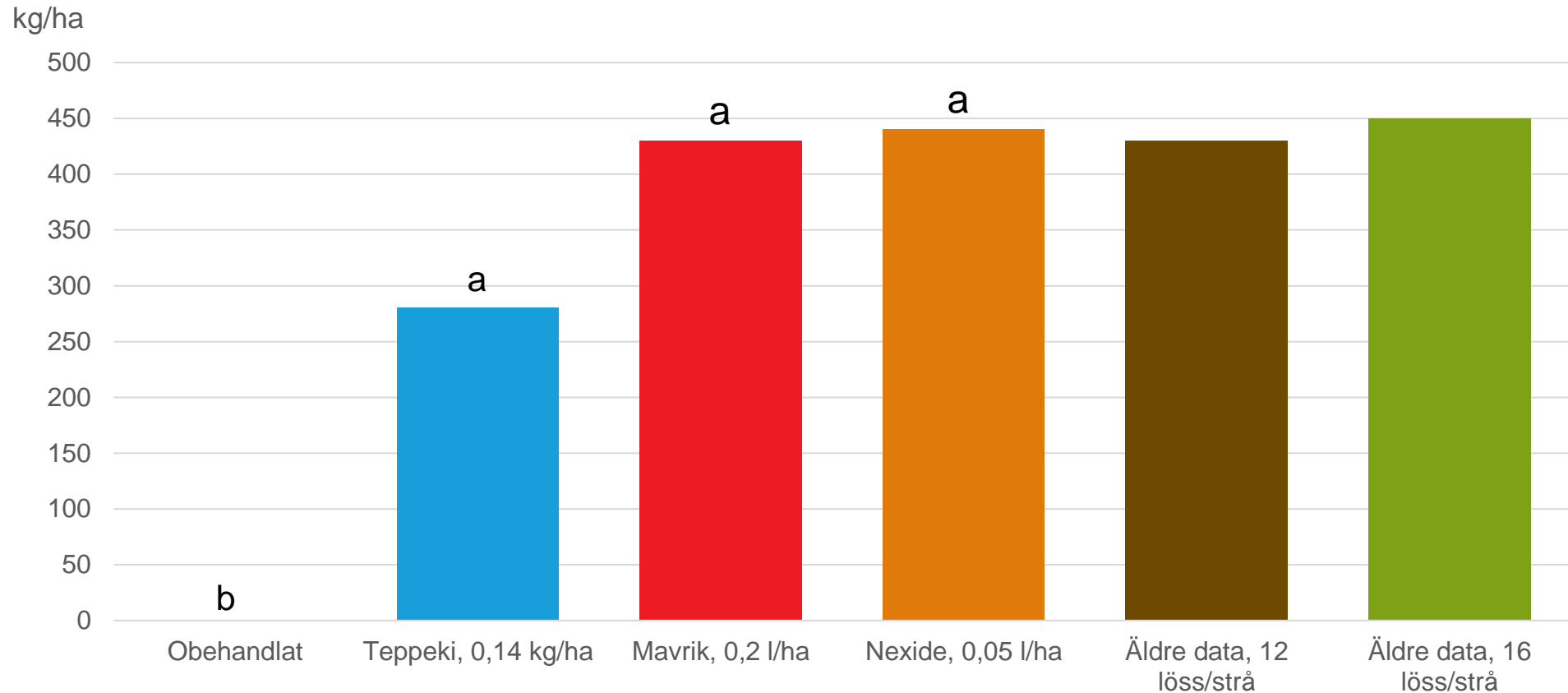
Samband mellan skördeförlost och antal bladlöss

Antal bladlöss/strå vid stadium 39	Skördeförlost i dt/ha, om bekämpning inte gjorts vid stadium 39
2	2,4
4	2,9
8	3,8
12	4,3
16	4,5

Källa: H. Hallqvist, När skall bladlöss bekämpas i Mellansverige? – Försöksresultat från 1980-1988, 30:e Svenska växtskyddskonferensen, 1989, SLU

Totalt 40 försök i vårkorn och havre 1980-1988.

Merskörd i L13-4051 i jämförelse med äldre försöksdata

Kommentar

- Försöket i Östergötland visar att effekten på lågt sittande löss är dålig, det blir mer av en dämpning av uppförökningen
- När bladlössen börjar minska naturligt, gör de det i nästan samma takt oavsett bekämpning eller inte
- Minskningen av havrebladlöss gör ändå att bekämpningen ger signifikanta merskördar i försöket i Östergötland
- Samtliga bekämpningsinsatser i försöket i Östergötland ger ett positivt netto
- Hur hade det blivit om försöken bekämpats tidigare (större andel lågt sittande löss) eller senare (större andel högt sittande löss)?

Jordloppor i vårkorn

Skador på stråbaser Uppsala län

Borrmjöl, gnag och hål

Jordloppor i korn

Större stråjordloppa/
Blå sädesjordloppa
*Chaetocnema
mannerheimii*

Kornjordloppa
Phyllotreta vittula

2023 – Ett riktigt stritår

Stritskador – hur ser de ut?

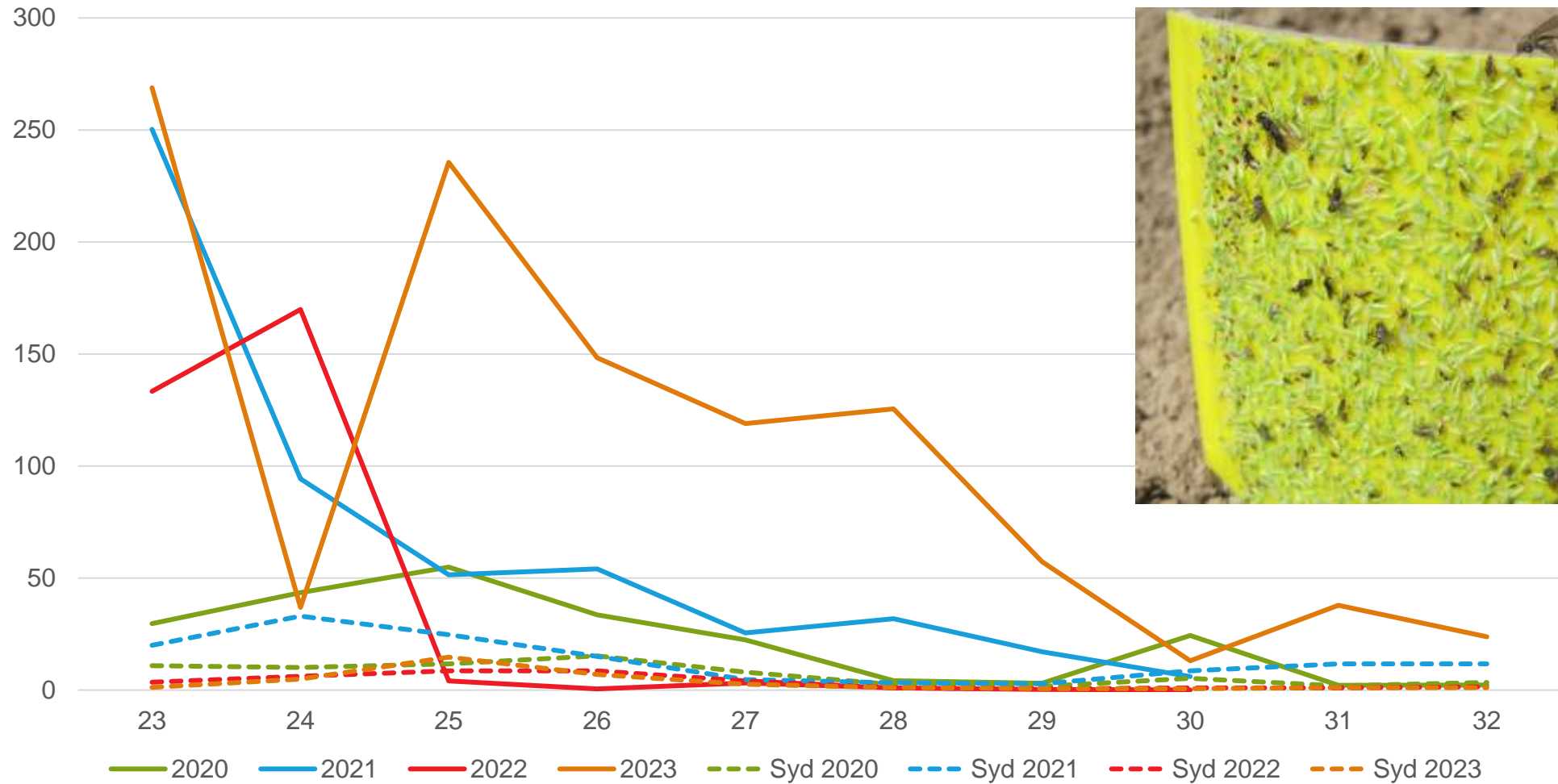

Foto: M. Lovang, 2023

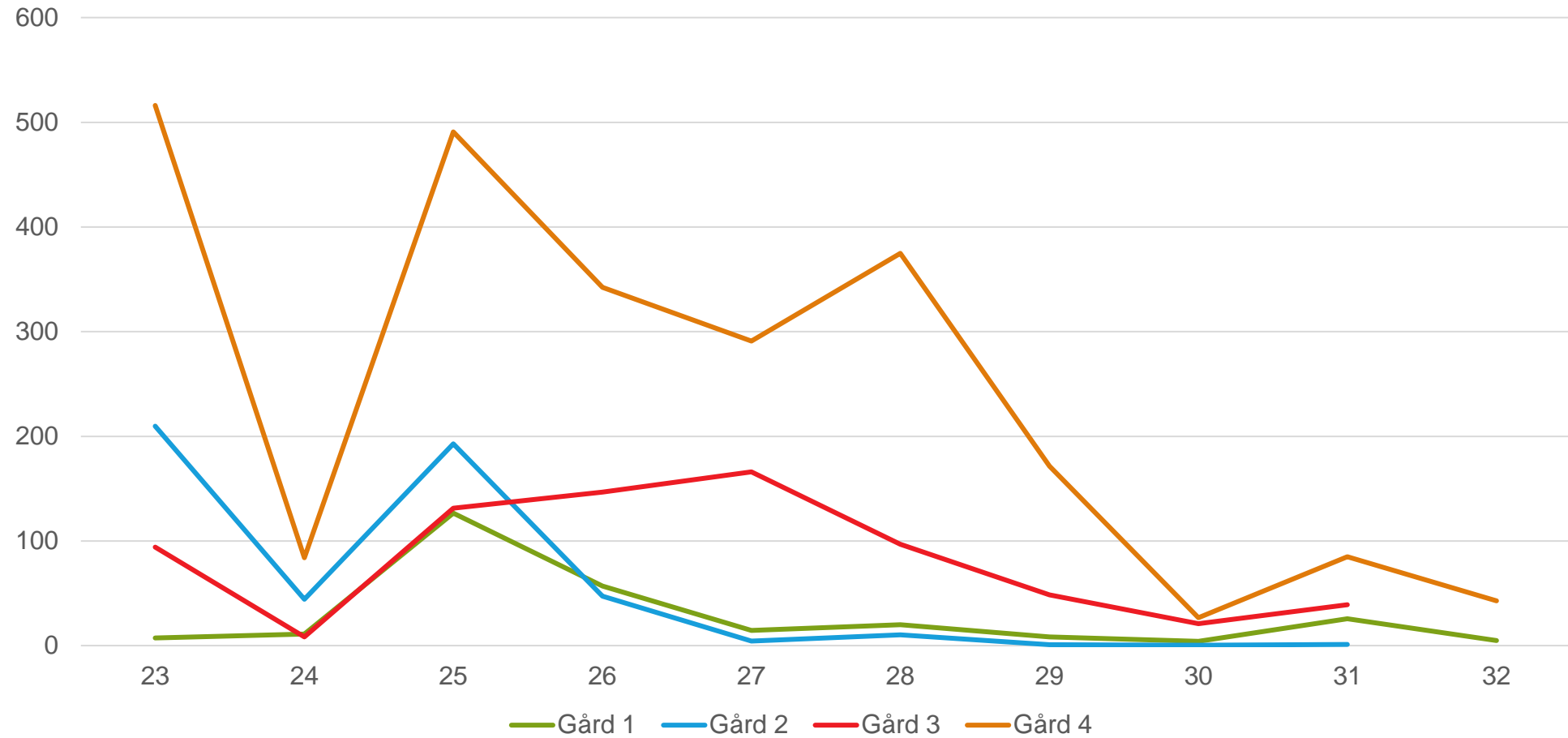

Foto: M, Lovang, 2023

Antal stritar per fälla och dygn i Östergötland

Antal stritar per fälla och dygn, olika gårdar

Skador av stritar

- Mycket stritar 2023, stor population, gick att se sugskador i åkerböna också
- Det finns sortskillnader även i matpotatis, en del sorter betydligt känsligare för stritens sugskador
- Skadorna förstärks med otillräcklig bevattning
- Nya danska försök om inflygning och lämplig bekämpningstidpunkt i stärkelsepotatis
- I nuläget finns det inga beprövade bekämpningströsklar från närområdet varken för stärkelse- eller matpotatis